

Η εφαρμογή κάποιων φορολογικών διατάξεων κινείται στο όριο της συνταγματικότητας

Του Γιώργου Δαλιάνη, με τη συνεργασία της Νατάσας Δαλιάνη και της Νίκης Χατζοπούλου*

Με βάση το Σύνταγμα, οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, όμως αυτό δεν λαμβάνεται πάντα υπόψιν από τις φορολογικές αρχές με αποτέλεσμα πολλοί φορολογούμενοι να βρίσκονται σε δεινή οικονομική κατάσταση λόγω αδυναμίας καταβολής της υπέρμετρης φορολογικής επιβάρυνσης. Στο παρόν κείμενο αναλύουμε ένα πραγματικό παράδειγμα.

Είναι γνωστό ότι οι δαπάνες άνω των 500 ευρώ (καθαρή αξία) δεν εκπίπτουν από τα έσοδα της επιχείρησης εφόσον δεν έχουν εξοφληθεί με τραπεζικό μέσο. Τι γίνεται όμως εάν ένας μικρομεσαίος επιχειρηματίας από άγνοια δεν ακολούθησε αυτό τον κανόνα; Πώς αντιμετωπίζονται αυτές οι περιπτώσεις από τις φορολογικές αρχές.

Τι προβλέπει η νομοθεσία

Όπως είναι γνωστό, με το άρθρο 23, περ. (β') του Ν. 4172/2013, ορίζεται ότι μεταξύ των δαπανών που δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων είναι και κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα),
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της εταιρείας που πραγματοποιεί την πληρωμή,
- Η έκδοση τραπεζικής επιταγής της επιχείρησης ή η εκχώρηση επιταγών τρίτων,
- Η χρήση συναλλαγματικών οι οποίες εξοφλούνται μέσω τραπεζής,
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής ή η κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Με την ΠΟΛ 1216/2014 διευκρινίστηκε ότι: «Η μη εξόφληση των ως άνω δαπανών με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής δεν συνιστά, από μόνη της, εικονικότητα ως προς τη συναλλαγή και δεν έχει ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό του εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ιδίου νόμου, εφόσον δεν συντρέχουν και άλλοι λόγοι».

Είναι δεδομένο ότι άγνοια νόμου δεν συγχωρείται. Όμως, όταν πρόκειται για έναν άνθρωπο του μεροκάματου, για έναν άνθρωπο που έχει μία μικρή επιχείρηση, μικροεπαγγελματία, που πιθανόν δεν έλαβε τις κατάλληλες οδηγίες ή δεν έχει κατανοήσει τις ισχύουσες διατάξεις και τις συνέπειες μη συμμόρφωσης προς αυτές, τότε η δρακόντεια αυτή νομοθεσία τον οδηγεί στην οικονομική καταστροφή.

Η θέση μας

Η θέση μας είναι ξεκάθαρη ως προς το ζήτημα αυτό: Η εν λόγω διάταξη του άρθρου 23 του ΚΦΕ, ως έχει, δεν συμβιβάζεται με τις συνταγματικές επιταγές. Και αυτό διότι η εφαρμογή της μπορεί να οδηγήσει μία επιχείρηση που δεν την εφάρμοσε σε οικονομικό θάνατο. Τούτο δεν συμβιβάζεται με την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι, ενώ η διάταξη αποσκοπεί στην πάταξη του φαινομένου των εικονικών συναλλαγών, έχει ως αποτέλεσμα να μην αναγνωρίζεται η έκπτωση δαπανών, για τις οποίες δεν τίθεται ζήτημα εικονικότητας.

Το παράδειγμα από πραγματικό έλεγχο

Αρχικά, να επισημάνουμε ότι η Φορολογική Διοίκηση δεσμεύεται από την κείμενη νομοθεσία και στην περίπτωση αυτή ενήργησε αυστηρά σύμφωνα με αυτή.

Πρόκειται για ένα ψιλικατζίδικο.

Κατά τις αγορές από 4 βασικούς προμηθευτές, οι οποίοι είναι συντοπίτες του ελεγχόμενου, εντοπίστηκε ότι οι δαπάνες άνω των 500 ευρώ, προφανώς από άγνοια, δεν εξοφλήθηκαν με τραπεζικό μέσο. Αυτό οδήγησε τον έλεγχο να κρίνει ότι το σύνολο αυτών των αγορών (συνολικού ποσού 343.000 €) δεν εκπίπτουν (αναγνωρίζονται), επιβάλλοντας στον φορολογούμενο φόρους μετά προσαυξήσεων και προστίμων ύψους 500.000 ευρώ. Δεν έχουμε κάνει λάθος στα μηδενικά. Οι συγκεκριμένες αγορές γύρω στο 90% αφορούν αγορά καπνοβιομηχανικών προϊόντων (τσιγάρα) και κάρτες τηλεφώνου. Το κέρδος που προκύπτει από την πώληση αυτών των προϊόντων δεν ξεπερνάει τις 12.000 ευρώ.

Το παράδοξο είναι ότι εν συνεχεία ο έλεγχος χρησιμοποίησε τις δαπάνες αυτές στο πλαίσιο της εφαρμογής των έμμεσων τεχνικών ελέγχου και συγκεκριμένα της αρχής της αναλογίας κόστους πωληθέντων. Με τον τρόπο αυτό σφράγισε την εν ψυχρώ εκτέλεση του επιχειρηματία που από άγνοια δεν συμμορφώθηκε με μία διάταξη νόμου, γεγονός το οποίο τον οδηγεί στην οικονομική καταστροφή και τη συνακόλουθη ποινική του δίωξη για χρέη προς το Δημόσιο.

Η προτεινόμενη λύση

Θα πρέπει να θεσπιστεί μία δικλείδα ασφαλείας, η οποία να ελέγχει επί της ουσίας την κάθε υπόθεση και να μην κρίνει εφαρμόζοντας μία καταστροφική διάταξη. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να γίνεται ένας έλεγχος ουσίας σχετικά με την εικονικότητα της δαπάνης και εφόσον αυτή αποδεικνύεται πραγματική να μην εφαρμόζεται αυτή η διάταξη. Το φαινόμενο της μη συμμόρφωσης είτε από άγνοια είτε από αδυναμία είναι εκτεταμένο, ιδίως στις μικρές επιχειρήσεις και φυσικά στα

απλογραφικά βιβλία. Αυτό και μόνο αποδεικνύει την παταγώδη αποτυχία της διάταξης, καθώς αποτελεί έρεισμα για υπέρογκους καταλογισμούς σε βιοπαλαιστές, κατά πλήρη παράβαση της αρχής της ισότητας συνεισφοράς στα δημόσια βάρη, άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος «Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους».

Δείτε το άρθρο και στο [CAPITAL.GR](https://www.capital.gr)

* Ο Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της ARTION A.E. & Ιδρυτής του ΟΜΙΛΟΥ ARTION, Οικονομολόγος-Φοροτεχνικός.

Η Νατάσα Δαλιάνη είναι Partner της ARTION A.E.

Η Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της ARTION A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)